

<http://www.arianafghanistan.com>

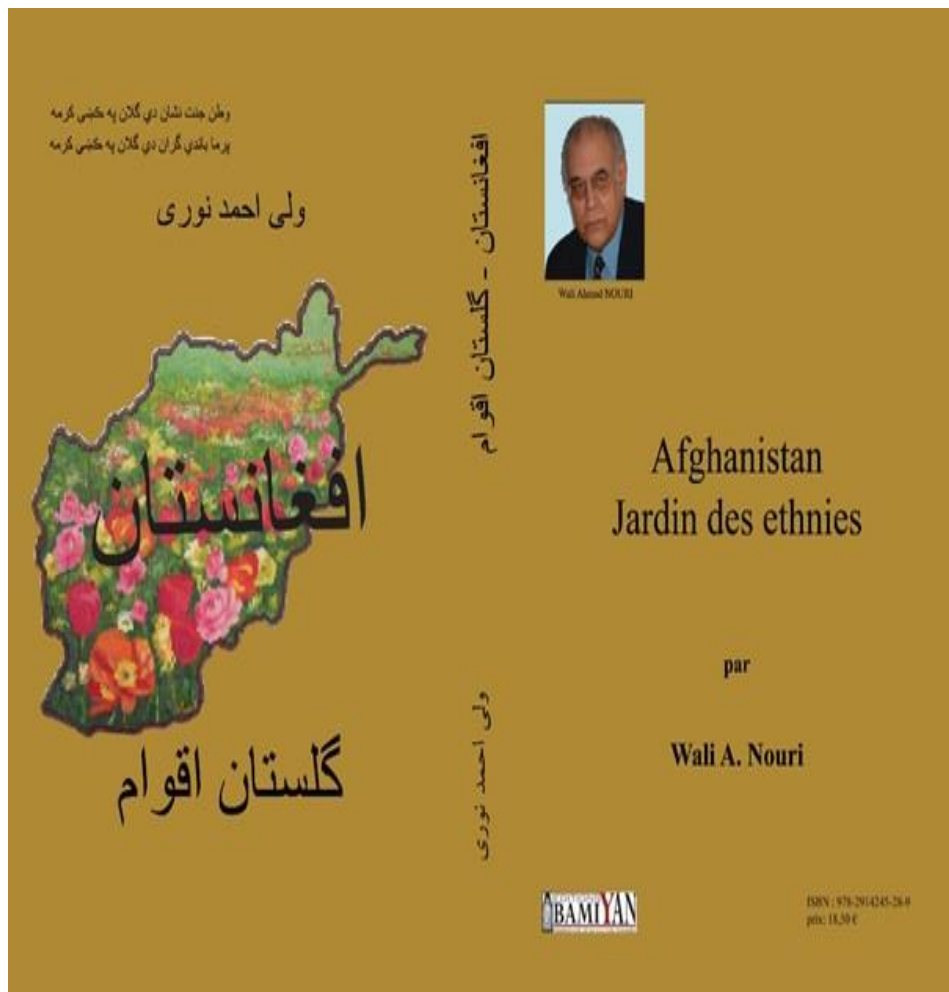

۲۰۱۹/۰۱/۲۲

ولی احمد نوری

افغانستان گلستان اقوام

قسمت چهل و هفتم

افغانستان گلستان اقوام

قسمت چهل و هفتم

پښتون یا افغان څوک دی؟

از

آدم خان یوسفزی

پشاور، پاکستان

پیشاور دسمبر ۲۰۰۵

تقریباً د شلو کلونونه را په دې خوا د "افغان" یا "اوغان" د کلمې په اړه په افغانستان کې په تیره بیا د روشنفکرانو په مینځ کې دیرې لفظی او قلمی شخړې مینځ ته راغلی دي.

پدې کې شک نشته چې افغانستان یا خراسان د ننه د "افغان" کلمه د ملی هويت حیثیت موندلی دی خو که پر دغې مسألې باندې بې له غرضه او هر اړخیز څیړنې وشي زه باور لرم چې په زړه پورې نتیجې ور څخه لاس ته راځي.

واقعیت خو دادی چې همدا اوس د افغانستان په دننه، غیر پښتانه پښتنو ته "افغان" یا "اوغان" وایي.

اما که له یو پښتون څخه وپوښتل شي چې ته څوک یې نو ځواب یې هرو مرو به همدادی چې: زه پښتون یم. یعنی ځان په طبیعي ډول پښتانه گڼي نه افغان. دې نه څرگندېږي چې پښتنو ته د (افغان) د کلمې اطلاق پر سیاسي دلایلو باندې ولاړه یوه خبره ده.

د دغې مسألې د هرڅه روښانولو د پاره بڼه به داوی چې مسأله در ورشو او دوی څخه واور .

د پختانه "پټانز" په کتاب کې د دریم فصل عنوان (پختون - افغان: تاریخی سابقه او ریښه) ده. په دې کتاب کې د "افغان" په باره کې داسې راځي:

(په لرغونو شرقی آثارو کې "پختون" معمولاً د افغان په نامه یاد شوی دی خو یو شمیر غربی پوهان پردې عقیده دي چې د "پختون" د کلمې سابقه تر "افغان" نه اوږده ده.) په همدغه کتاب کې راځي:

«په عمومي ډول پختون تل ځانونو ته پختانه بللی دي او د افغانستان نور اوسیدونکو او بهرنیو خلکو اکثره د افغانانو په نامه یې یاد کړی دي.»
«خپله د پختونو په اکثره لیکونو او حتی اشعارو کې "پختون" افغان بلل شوی دی. یو شمیر لیکوالانو او شاعرانو لکه آخوند درويزه او خوشحال خان خټک "پختون" او "افغان" د مترادفو الفاظو په توگه استعمال کړيدي»

بل ځای کې لیکي:

«نولسمې پېړۍ له او ایلو نه را دي خواته اکثره غربی لیکوالانو او مستشرقینو افغان کلمه په خاصه او قومی مانا د پختون مترادف بللی ده.»

د سلگونو کلونو را دی خوا پارسی وانانو هر هغه چا ته چی پشتو وایی "افغان" گنلی دی. که د یو هزاره، ازبک، تاجک یا بلوچ څخه وپوښتل شی افغان څوک دی نو سملاسی یو بختو وپوښکی به درته و ښی.

که څه هم په سیاسی لحاظه د امیر عبدالرحمن خان د حکومت له واکرو نه چی تقریباً ۹۵ کاله کیږی د افغان او افغانستان کلمه به رسمی ډول تبلیغ شویدی. خو دا کلمه همیشه دوه مخه درلود هر چی په ظاهر کی د افغانستان (خراسان) اتباعو ته ویل کیده او په باطن که منظور پختون وو او نن هم هماغه دوه مخیزه "افغان" کلمه په دوو ماناگانو کښی یو یی حقیقی او پل یی سیاسی استعمالیږی چی په خصوصی جرگو کی "افغان" یا "اوغان" د پختون مترادف گنل کیږی او جرگو نه پاهر رنگ یی بدلیری او هلته د افغانستان ټولو اتباعو ته افغان ویل کیږی. ځینی خلک غواړی چی "افغان" او "اوغان" په دوو مختلفو ماناگانو کښی تفسیر کړی چی دا بالکل غلطه خبره ده.

سوال دا دی چی آیا د "افغان" کلمه د ملی هویت لپاره یوه مناسبه او قوی کلمه ده؟ آیا د "افغان" کلمه د افغانستان د اتباعو په مینځ کی یو والی راوستلای شی؟ که د افغان کلمی ضعف او قوت په څیر سره و څیرو نو دا نتیجی ته رسیږو چی د افغانستان خلک خو څه چی ټول پختانه هم د افغان یا اوغان کلمی ته د خپل ملی او قومی هویت په سترکه نه گوری. ددی کلمی د محدودیت او ناتوانی د حقیقت په تائید کی د "سراولف کارو" څیرنه د پختانه (پټانز) د کتاب نه تاسو ته نقل کوو. دی لیکي:

«که چیری یوسفزی یا خلیل څخه وپوښتل شی چی څوک یی؟ سملاسه په درته ووايي چی زه "افغان" یم. دوی په پختو خبری کوی خو خپله په خټه ځان "افغان" معرفی کوی.»

مهمه خبره داده چی دوی اکثره پاکستان کی میشته دی او پاکستانی تابعیت لری.

بل ځای کی وایی: « دلورو سیمو اوسیدونکی خټک، اپریدی، وزیر او داسی نور ددوی په نظر کی پخپلو کی ښه پختانه دی خو دوی په افغانیت کی شک کوی.»

دغلی په هکله وایی: « د اصیل افغانیت ادعا ورڅخه پاتی شوې دی.»

او لیکي: «نو لنډه داچی ټول هغه پختانه چی د خرشپون (؟؟؟) په کرښه کی څرښ ته رسیږی اصلی او واقعی افغانیت بیرغ لور ساتی او د افغانیت کلکه ادعا کوی.»

ټول پورتنی ویناوی حقیقت لری او دا سپینه شویده چی د افغانستان ټول پختانه د افغانیت ادعا نلری. صرف محدودی حلقی دی چی د افغانیت جندی جگوی او شعارونه ورکوی چی هغه هم نه ملی او نه هم انسانی بلکه قبیلوی او نژادپالونکی اړخونه لری.

دلته د دغو حقایقو په رڼا کښی مونږ ته دا په گوته کیږی چی د افغان یا اوغان کلمه پختانه نشی سره یوځای کولای او کوم کلمه چی پختانه یا پختو غږیدونکو ته د قبول وړ دی صرف د «پختون» کلمه ده او بس.

دلته ضروری ده چی یوه مهمی ټکی ته اشاره وشی او هغه د "افغان" د کلمی استعمال قدامت دی.

دوکتور حبیب الله تږی لیکي: « د افغان نوم لږ تر لږه زر کاله پخوا په همداسی شکل په حدودالعالم کښی ذکر شویدی.»

سوال دادی چی د زر کالو په ترڅ کی د فارس امپراتوری کلتور او فشار ونشو کولای چی پختون یی افغان کړی نو په یوه ویشتمه پیړی کی چی د مالوماتو د انفجار پیړی دی څرنگه کیدای شی چی دا کلمه (افغان) په ټولو پختنو باندی تحمیل شی؟ لکه څرنگه چی څیرونکی دا حقیقت څرگنده کړیدی چی د افغان کلمه هغه پختانه چی در خرشپون په کرښه کی څرښ ته رسیږی منسوب دی خو وینو چی په دوی کی هم صرف یوسفزی او خلیل کلکه "افغانیت" ادعا کوی چی هغوی هم پاکستان تابعیت لری او کلکه او وفاداره پاکستانیان دی.

اوس سوال دا دی چی ولی پختون پخپله خپل مستعار نوم "افغان" ردوی او نه یی منی؟

تعجب خبره داده چی پارسی وانان چی ددی کلمی مخترعین دی څرنگه "افغان" منلای شی؟ لکه څرنگه چی وینو پختانه هر هغه چا ته چی پارسی وایی پارسیوان وایی. بناایی چی هغه هزاره وی یا ازبک یا تاجک یا پختون یا بلوچ. دا ځکه چی «پارسیوان» یو ژبني هويت ده نه قومی یا قبیلوی هويت. په همدی ډول پختون هم په حقیقت کی دیوی قومی هويت نه یو ژبني هويت ته تبدیل شوی او دلیل یی هم روښانه دی. او وینو چی نن هغه پختانه چی په خټه پختون نه دی لکه: اورمز قبیلی، متی قبیلی، غلجی، لودی، او داسی نور ټول پختانه بلل کیږی ځکه چی دوی په پختو خبری کوی.

د افغانستان یا خراسان د پختانه په سوسایتی کی یوه محدوده نژادپالونکی شریه حلقي چه اکثره شرل شوی کمونیستان او نورو ملحدینو او مشرکینو دی چی د پختون والی او پختونیزم تر پردی لاندی شپي سبا کوی همدوی دی چی خصوصی جرگی جوړوی، د پختونوالی یا پختونیزم او اقلیت او اکثریت ناری سوری وچتوی او د خپل شومو مقاصدو تر سره کولو لپاره حتی هغه پارسی وانان چی په خټه کی پختانه دی او یا پلرونه یی پختو غږیدونکی وو پختون گنی او غواری چی د پختون اکثریت ددی لاری نه تامین کړی.

خو دایي هیرو شوی دی که چیری یوه پارسیوان چی په خټه کی پختون وو یا پلرونه یی پختو غږیده پختون ووايو نو هغه پختانه چی په خټه کی پختون نه دی څه وبلو؟ لکه د اورمز قبیلی ته منسوب قبایل او متی قبیلی ته منسوب قبایل لکه غلجی، لودی، او داسی نور. سوال دا دی آیا د متی قبیلی ته منسوب قبایل لکه غلجی، لودی، سیانی، نیازی، سوری، او داسی نو چی په خټه که تاجک دی تاجکان یا پارسی وانان ویلی شو؟ که هغه پارسی وانان چی په خټه کی پختون دی پختانه بلل کیدای شی، نو په دی حساب ټول پورتنی متی قبیلی هم تاجکان بلل کیږی.

د پورتنیو ویناوی په تایید کی سراولف کارو لیکي: «پاتی ټول هغه څوک چی پښتو وایی او غلجی ته منسوب دی دهلی د پختون دوو کورنیو- لودیان (۱۴۵۱-۱۵۲۶) او سوریان (۱۴۳۹-۱۵۵۵) په شمول، به بنځینه کرښی څخه پیدا شوی دی.» او لیکي: «مؤلف پدی ځای کی د یوی کورنی په هکله چی غور (اوسنی هزاره جات) کی اوسیدل او د شعبانی (؟؟؟) په نامه مشهور وو او په دی وختو کی نوی مسلمان شوی وو یادوونه کوی. دا هماغه کورنی ده چی څو پیری وروسته په (۱۱۹۲) کی یی شمالی هند فتح او اسلام یی خپور کړ او پریوی راج ته ماته ورکړه. دوی له ضحاک zohak نه ډیر شوی دی. ددی کورنی یو غښتلی ځوان شاه حسین نومیده.»

او لیکي: «بی بی متو شاه حسین ته واده کړه.»

او همداسی لیکي:

«لمری څرگنده ټکی دادی چی د پخوانیو دودونو له مخی غلجی له افغان له ختی څخه نه د» او لیکي چی: «شاه حسین تاجک او په اصل کی ایرانی وو.»

دی همداسی لیکي: «د جنیولوژی له مخی مونږ داسی وڅیره چی غلجی د بیټنی زامن او د قیس لمسیان دی خو دا یوازی دده د لور بی بی متو له لاری حسابیږی او بی بی متو د یوه باندینی شهزاده له خوا بنځه شوی و هز او هغه حسین نومیده.»

په پای کی لیکي: «په هر حال دا څرگنده خبره ده چی دا شهزاده افغان نه وو.»

دا روښانه خبره ده چی حسین د غوری د کورنی یو شهزاده وو. سراولف کارو د خپل کتاب په پای کی غوریان تاجک او ایرانیان بولی. د پورتنیو څیړنونه دی نتیجی ته رسیږو چی یو پختون پارسی وان ته پارسی وان یا فارس یا حتی تاجک ووايو ځکه چی تاجکو کی هم مختلفو قامونو گډ شوی دی او یو پختو ژبی تاجک ته پختون ووايو ځکه چی دواړه ژبني هویتونه دی که دی باندی ټینگار

وګړو چې پختون یوه قومی هویت دی نو په دی اساس هر هغه چا چې پختو غږیږی او په خټه کی پختون نه دی پختون نه بلل کیږی چی په هغه صورت کی د اصیل پختون او بدل پختون خبره مینځ ته راځی چی دویمه صورت کی هغه چا چی پختو غږیږی او په خټه کی پختون ندی پختووان یا مرکب نوم لکه کرانی پختون یا متی پختون یا تاجک پختون ویلای شو.

اما د افغان په هکله باید وویل شی چی دیوه خالصه قبیلی مستعار نوم دی چی صرف دوه قبیله ورته غاړه ایښی ده. چی یو بی یوسفزی او بل بی خلیل دی او نوروته د منلو وړ ندی.

په پختون یا پارسی وان یا تاجکو کلماتو کی یوه مشترکه وجه موجوده ده چی هغه ژبه دی خو په "افغان" کی دا وجه نشو لیدلای. او زه نپوهیږم چی یو تاجک، نورستانی، ازبک، بلوچ، یا هزاری ته څرنگه افغان بللی شو؟ او پخپلو لیکونو کی افغان دپختون مترادف وګنو؟ ځواب بی د سیاسی له لحاظه آسان دی. آیا دا مو قبوله ده چی، سیاسی له لحاظه، یو پختانه ته تاجک یا ازبک یا هزاره ووايو؟

که مونږ "افغان" سیاسی له لحاظه د افغانستان موجود خلک ملی هویت ومنو نو د پاکستان پختانه ته هم افغان ویلی شو؟

که ځواب مثبت وی نو بیا هم د سؤال ځای دی چی ولی پاکستانی پختون افغان بلل کیږی؟ یوه نژاد پالونکی تیوریسین داسی ځواب ورکوی چی، هغوی پختانه دی او تول پختانه افغانان بلل کیږی. که همدا ځواب وی پدی صورت کی د "افغان" کلمه منحصره ده پختنو ته نو د افغانستان نورو خلکو څه وبولو؟

بنایی یو بل قام پالونکی تیوریسین راشی او ووايي چی د پاکستان پختانه افغان ویلی شو ځکه چی پختون یو قام دی مینځ کی سرحد راغلی دې او مونږ دا سرحد نه منو. مونږ هم دا خبره ومنل، هو! دا یو قام دی او هغوی هم افغانان دی. اوس گورو چی د بلی خوانه تاجکانو، ازبکانو، ترکمنانو، هزاره گانو، بلوچانو، او نورستانیو هم د حق غوښتنی آوای پورته کوی او وایی چی زمونږ هم نیمايي قام د سرحد نه هغه خواته په تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، ایران، پاکستان و حتی په چین کی میشته دی. په دې صورت کی هغوی هم افغانان بلل کیږی! هغوی هم په دی وطن کی حق لری!

که چیری دا ومنو، چه منل شوی هم ده، چی "افغان" د «پختون» مترادفه کلمه ده یا مستعار نوم دی نو په دی اساس بلوچ، تاجک، نورستانی، ازبک، هزاره، ترکمن، او داسی نور بالعموم غیر پختانه دی او افغان نشی بلل کیدای.

ددغو حقایقو په رڼا کی دا په ډاګه کیږی چی افغان یوه قبیلوی مستعاره نوم دی او د ملی هویت درښودلو ظرفیت نلری.

سراولف کارو لیکي: "لر پختنو (د پاکستان پختانه) بره پختونخوا (موجوده افغانستان) خراسان بولی." لکه څرنگه چی وینو ټول کوچیان هم دا وطن خراسان بولی.

سؤال دادی چی ولی لر پختونخوا او کوچیان دا وطن د افغانستان پرځای خراسان بولی؟

دا ددی وضاحت دی چی ددی وطن (موجوده افغانستان) اصلی نوم خراسان دی و د ټولو نه جالبه دا خبره ده چی لر پختانه بره پختانه ته خراسانی پختانه هم وایی.

اصلی سؤال دادی چی ددی وطن دخلکو بومی هویت "خراسانی" او اصیل نوم بی "خراسان" یا "خوراسان" چا بدل کړه او څه مقصد یی درلود؟ څه خلک په دی عقیده دی چی احمد شاه بابا در افغانستان مؤسس دی او چا میرویس نیکه د افغانستان بانی بولی. خو حقیقت دادی چی نه میرویس خان په وخت کی د دی وطن نوم افغانستان وو او نه احمد شاه بابا د افغانستان نوم یی اخستی ده احمد شاه و خپل د قبیلی "درانی" حکومت جوړ کړه که څه هم د درانی دولت پاچا وه خو په عرف کی د خراسان امیر بلل کیده.

سؤال دا دی چی افغانستان او افغان نوم کله او څرنگه سیاسی ډګر ته راغی؟

کله چی انگریزانو په دی سیمه کې حکومت چلاوه او دهغوی بهرنی سیاست «تفرقه واچوه حکومت وکه» وو او نن هم دی د خپل مشهور او خطرناک گوداګی عبدالرحمن خان په ذریعه ددی خاوري اصیل نوم "خراسان" څخه افغانستان ته واړوه چی تقریباً ۹۵ کاله کیږی.

انگریزانو په دې ټکی پوه وو چی "افغان" او افغانستان یوه محدوده او قبیلې پوری تړلی نوم دی چی هیڅکله هم ملی یووالي نشی راوستی او په نتیجه کې گورو چی پس له ۹۵ کاله تبلیغاتو با وجود "افغان" او "افغانستان" ترننه پوری هیچا حاضر ندی چی ځان افغان وبولی.

انگریزانو تر اوسه پوری دغو دوو کلمو پلوی کوی. نن یا سبا په تاسو ته ښکاره شی که چیږی د افغانستان خلک و غواړی چی دا نوم بیرته خپل اصلی نوم "خراسان" واړوی نو یقیناً د انگریزانو کلکه مخالفت سره مخامخ کیږی.

نو په حقیقت کې انگریز د افغانستان بابا دی او د هری بدلون او تغییر د پاره باید له انگریز بابا څخه اجازت و غوښتل شی. انگریزانو په دی باندی ښه پوه وو چی خراسان هغه لرغوني نوم دی چی ټولو قامونو ته منسوب دی او خراسانی هم هغه ته ویل کیږی چی په خراسان کې میشته دی او دا پیاوړتیا لری دوی سره یو کړی او یوه ټینگه پیاوړی خراسانی ملت بیرته راژوندی کړی او په دی هم ښه پوهیږی چی د خراسان او خراسانی کلمی پوری یو قام تړل و بل قام ور څخه شړل ممکن نه ده لکه څرنګه چی په افغان او افغانستان کلمو کې لیدل کیږی.

ژر یا وروسته دا به ټولو ته څرګنده شی چی انگریزان د "خراسان" د کلمی په مقابل په کلکه ودریږی ځکه دوی ته را په گوته شوی دی چی خراسان او خراسانی هغه خطرناکه کلمه ده چی کولای شی په لنډه موده کې یو قوی ملی او اسلامی یووالي منځ ته راوړی.

د پورتنیو څیړنو او عینی واقعاتو پر اساس یو تاجک، ازبک، غلجی، هزاره، کرلانی، بلوچ، نورستانی، ترکمن، گوجر، نشی ادعا کولای چی زه "افغان" یم خو دوی په قوت سره د خراسانی ادعا کولای شی. ځکه خراسان د دی وطن طبیعی نوم دی او قومی او قبیلوی اړخ یې نلری. په حقیقت کې د تاریخ په شهادت دوی ټول خراسانیان دی او تاریخ هم دا شهادت ورکوی چی حضرت رسول اکرم (ص) او دهغه یاران هم دا وطن د خراسان په نوم بیړندل او نن د پاکستان پختانه او کوچیان هم دا وطن د خراسان په نامه یادوی او پیژنی او حتی په چین او مغولستان کې هم دا وطن د خراسان په نوم معروف دی.

سره ددی ټولو حقایقو او شواهدو او څیړنو نه انگریز بابا ته دا د منلو وړ نه دی. او ته بیا هم غواړی د انگریزو په نقش قدم د خراسان د مسلمان او مومن ولس د تفرقی او ملی وحدت ماتولو د پاره د افغان او افغانستان کلمه تحمیل کړی. څښتن تعالی په قرآن عظیم الشان کې فرمایي:

«انا جعلناکم شعوباً و قبایل لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقکم»

ترجمه: مونږ تاسو په قامونو او قبیلو وویشل چی یو بل سره وپیژنی او په تاسو کې غوره هغه ده چی پر هیزګار وی.

دلته گورو چی الله تعالی (ج) قومی هویتونه د تعارف د پاره پیدا کړیدی. تاجک، پختون، هزاره، ازبک، بلوچ، غلجی، درانی او داسی نور. دا یو انسانی جنایت دی چی یو قام پاڅی او د نورو قومونو هويت لمیځه ویسی او خپل قومی هويت په هغوی تحمیل کوی.

لنډه داچی کوم کسان چی د افغان او افغانستان تر پردی لاندی د ملی وحدت شعارونه پورته کوی دوی پخپله ښه پوهیږی چی درواغ وایی او خپله په خپل خبره باندی ایمان نلری او د دوی مطلب هماغه دوه مخیزه "افغان" دی چی په باطن کې پختون او په ظاهر کې ملی هويت او په اصل کې د قومی هویتونو ترور کول دی.

زه امید لرم مسلمان او مومن پختانه لیکوال د اسلام، عدالت، او انسانیت تر بیرغ لاندی د قام پالنی او پرضد خپل صادقانه او عادلانه لیکلو ته دوام ورکړی. او زه دلته هغه شړل شوی کمونیستان او قام پال مشرکانو ته وایم چی د پښتانه دین اسلام دی او یو مومن مسلمان پختون یو مومن مسلمان تاجک، هزاره، ازبک، بلوچ، او داسی نور دیو کمونیست او مشرک قامپال پختون نه

غوره گڼی. دا ځکه چې اسلام د قام پالی او رسزم سره سخت په تضاد کې دی او قامپالی او رسيزم د جاهليت د دورې تيوري ده چې هيڅ مومن او مسلمان پختون په دغه ناوړه او گنده تيوري پاندي عقيدې نلری. مسلمان او مومن پختون تيوري او عقیده اسلامي ورورولی دی. ددی نه غټه دليل نشته چې حضرت رسول اکرم (ص) پختون نه وو، ايراني هم نه وو بلکه يو عرب وو خو گورو چې مومن پختانه هغه ته ايمان لری او يقينا ايمان او اسلام او اسلامي ورورولوی د پخت او پختونوالی نه غوره گڼی.

پای

تبصره ما:

خواننده حقپرست و تيزبين حتماً متوجه نکاتی در این نوشته میگردد که دنیای تناقض گوئی در آن ملاحظه می شود، که اندکی از آن را ذیلاً به گونه مثال می بینیم:

■ ۱- به فحواي نام نویسنده و محل اقامتش (آدم خان یوسفزی، از پشاور - پاکستان) مقاله گویا از قلم یک پشتون پاکستانی نوشته شده. اما:

از سبک نوشته نویسنده مضمون پیداست، که نویسنده افغان است، نه پاکستانی. استعمال صد ها کلمه دری درین مقاله پشتمو، شاهد مدعی ماست. یک پشتون پاکستانی هرگز این قدر لغات دری را به کار نمی برد. پشتون های پاکستان معمولاً کلمات فراوان انگریزی را در کلام خود (پشتموی پاکستانی) استعمال می کنند، که درین مقاله شاهد آن نیستیم.

نویسنده "پشتمون" نیست، بلکه یک "افغان غیر پشتمون" است. اغلاطی که از نگاه زبان پشتمو و دستور زبان پشتمو، غیر قابل بخشایش است، در نوشته این "آغاپشتمون" بسیار سراغ می شود.

شیوه دلیل آوری نویسنده و موادی را که وی در مقاله خود گنجانیده، شهادت میدهد که نویسنده از دل "افغانستانی - پسندان" است، آن هم از قماش همان "افغانستانی - پسندان" بدقلغ، دو آتشه، ستیزه جو و مکار.

طرز استدلال و مواردی را که نویسنده در مقاله خود جا داده، شباهت زیاد به گفته های شخص کذائی و موهومی به نام "عبدالله رها" دارد، که از مدتیست چهره نشان نمیدهد و خود را گویا در زیر زمین شرم و خجالت، گور کرده. عین موارد درین مقاله گنجانیده شده، که حدوداً یک و نیم سال پیش در مقالات آقای دروغینی به نام "عبدالله رها" در جریده تفرقه افکن، مفتن و شر انداز "امید" خوانده بودیم.

■ ۲- چرا نویسنده، که اصلاً پشتمون نیست، خود را در نقاب یک پشتمون پنهان ساخته؟

از چال های حضرات والای "افغانستانی - پسندان" یکی اینست، که خود را زیر لوای پشتمونان، نشان میدهند و به اصطلاح ایرانیان خود را "پشتمون" جا می زنند. ما اما با این تکنیک های فریبکارانه و نیرنگ های مزورانه ایشان آشنائی کامل داریم. مگر چرا ایشان این کار را می کنند؟ برای اینکه بنمایانند و به اصطلاح ایرانی «به خورد مردم بدهند»، که وقتی پشتمونان افغانستان در بند این کلمه نباشند و خود را "افغان" ندانند، دیگران بنشینند سر جای خود (باز هم به گفته ایرانیان). آنها گویا بالوسپله و غیر مستقیم، به نفع کلمه ناسزاوار و بدنام "افغانستانی" قلم فرسائی کرده و می خواهند آنرا توجیه کنند، آن هم گویا از زبان یک پشتمون و خصوصاً از زبان یک پشتمون پاکستانی. اما این آخرین تیر هائیتست که ایشان از تیرکش ثقلب و نیرنگخانه تفنین خود رها می کنند؛ زود باشد روزی که دیگر تیری در تیرکش شان باقی نماند و برای «بی خطه فیر کردن» های ایشان مجالی نگذارد.

چون "افغانستانی - پسندان" در عرصهٔ رویارویی و مقابلهٔ مردانه، شکست خوردند، مضمحل گشتند، و برای توجیه اصطلاح نامطلوب "افغانستانی" دیگر دلیلی نیافتند، توطئهٔ خود را رنگ دیگری دادند و دست بدامان ادعای رسوای دیگری بردند و کلمهٔ "افغان" را از بیخ و ریشه، نفی کردند.

بلی! "افغانستانی - پسندان" آنقدر کری خورده و درین کارزار شکست دیده اند، که دیگر به هر خس و خاشاکی، دست می برند و در کمال درماندگی و درپچالی، در پی مدرک و دلیل می گردند. و اگر درین عرصه، سفسطه هم بگویند - که همیشه هم گفته اند - و از انگریز مآبی کار گرفته و انگلیس مگار و بدکار را "بابای خود" هم بتراشند، باکی ندارند.

ما پوست «افغانستانی - پسندان» را در چرمگری میدان عمل و در میدان "خدا و راستی" شناخته ایم؛ به هر رنگی که جامه بپوشند، به هر قد و اندامی که بخرامند و به هر ناز و خرامی که تظاهر کنند!

به یاد این به اصطلاح "آقا پشتون پاکستانی" - و در واقع افغان "افغانستانی - پسند" - می دهیم، که هویت های قومی و ملی افغانان را در هم نیامیزد. هیچ افغان منکر بوده نمی تواند، که ما به هویت قومی پشتون هستیم و تاجیک هستیم و هزاره هستیم و اوزبیک هستیم و ترکمن هستیم و قرغز هستیم و ... هستیم. ولی و اما و مگر؛ به هویت ملی همه "افغان" هستیم. ما به حکم طبیعت پشتونیم و تاجیکیم و هزاره ایم و اوزبیکیم و ترکمنیم و قرغزیم و ... ایم، اما و ولی و مگر به حکم تاریخ و جغرافیا، همه "افغانیم".

اگر از یک پشتون افغان هویتش را بپرسید، خواهد گفت، که هم افغان است و هم پشتون، یعنی که به حساب قومی "پشتون" است و به حساب ملی "افغان". اگر از یک هزارهٔ افغان هویتش را بخواهید، بدون شک خواهد گفت که به حساب قومی "هزاره" است ولی به حساب ملی "افغان". و قس علی هذا. هویت قومی خداداد است و کسی آنرا از کسی گرفته نمی تواند، اما هویت ملی تکیه بر فواین اساسی هر مملکت دارد و می تواند تغییر پذیرد. اگر یک افغان تابعیت امریکا را پذیرفت، امریکائی پنداشته می شود و اگر تابعیت آلمان را پذیرفت، به وی به دیدهٔ یک آلمانی می نگرند و اگر تابعیت ایران را گرفت، در زمرهٔ ایرانیان قلمداد می گردد. فرق در اینست که افغانان وطنخواه و افغانستان پرست، اگر تابعیت ممالک دیگر را هم بگیرند، باز هم خود را "افغان" می دانند. ولی "ایران مشربان" و "ایران پرستان" بدون پذیرفتن تابعیت ایران، خود را ایرانی ایرانی جلوه می دهند و "خدای پجات" و به افتخار هم این کار را می کنند. بلی! اینان "خدائی خدمت گاران" ایران هستند. ضرب المثل معروف کابلی را، که بحال عالی جنابان سخت نکو میخواند، زیب فرجام و حسن ختام این تبصره میسازیم، که:

به لق لقی سگ، دریا مُردار نمیشه

ادامه دارد

تذکر: هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که قسمتهای قبلی "افغانستان گلستان اقوام" و مطالب دیگر این نویسنده (ولی احمد نوری) را هم مطالعه کنند، با اجرای "کلیک" برعکس نویسنده، در صفحهٔ مقالات میتوانند به فهرست "ارشیف" وی رهنمائی شوند!